

ผลงานการปฏิบัติที่เป็นเลิศในการขับเคลื่อนนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ สู่การปฏิบัติระดับภาค ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ตามนโยบายลดภาระครูและบุคลากรทางการศึกษา ข้อที่ ๔ จัดหาอุปกรณ์การสอนและสวัสดิการ

ชื่อผลงาน รูปแบบการระดมทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
โรงเรียนบ้านดงหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต ๑

องค์ประกอบที่ ๑ ด้านความสำคัญของผลงาน

๑.๑ ที่มาและความสำคัญ

การศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตมนุษย์ เป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาประเทศ และสร้างความสามารถในการแข่งขัน ที่ทั่วโลกต่างให้ความสำคัญกับการศึกษาของชนในชาติ โดยเฉพาะองค์การสหประชาชาติได้มีการกำหนดการสร้างหลักประกันให้เด็กหญิงและเด็กชายทุกคน สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาและมีมัธยมศึกษาที่มีคุณภาพและไม่มีค่าใช้จ่าย เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ทางการศึกษาที่มีประสิทธิผลเข้าถึงการศึกษาและอาชีพทุกระดับอย่างเท่าเทียมกัน สะท้อนถึงการให้ความสำคัญต่อโอกาส คุณภาพและความเสมอภาคทางการศึกษาของเด็กและเยาวชนที่ควรได้รับ การที่จะทำให้เกิดความเสมอภาคในการจัดการศึกษานั้น จะต้องอาศัยการมีส่วนร่วมในการพัฒนาจากทุกภาคส่วน ดังนั้นการมีส่วนร่วมเป็นหัวใจสำคัญ ในการระดมทรัพยากรเพื่อจัดการศึกษา ดังจะเห็นได้จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ และ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓ โดยหมวด ๘ มาตรา ๕๘ ได้ระบุ “ให้มีการระดมทรัพยากรและการลงทุน ด้านงบประมาณการเงินและทรัพย์สิน ทั้งจากรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่น และต่างประเทศ มาใช้จัดการศึกษา” ในการดำเนินการดังกล่าว สถานศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำเป็นต้องมีแนวทางในการพัฒนาและประสานความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย เพื่อให้โรงเรียนสามารถระดมทรัพยากรจากทุกภาคส่วนมาใช้ในการบริหารจัดการและพัฒนาการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งปัจจุบัน สถานศึกษามีความสามารถ ศักยภาพ และวิธีการระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้สามารถจัดการศึกษา ได้อย่างมีคุณภาพ การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา คือ การดำเนินงานให้ได้มาซึ่งทรัพยากรทั้งระดับนโยบาย และระดับสถานศึกษา ทั้งที่เป็นตัวเงิน และไม่ใช้ตัวเงิน อันได้แก่ บุคคล และสิ่งของ เช่น ภูมิปัญญา องค์ความรู้ วิชาการ แรงงาน วัสดุครุภัณฑ์ สิ่งก่อสร้าง ฯลฯ ที่สนับสนุนการจัดการศึกษาให้ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่เกิดกับผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ด้วยเหตุปัจจัยที่รัฐไม่สามารถจัดสรรทรัพยากรในการบริหารจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นธรรม ทั้งถึงและเท่าเทียม นั้น สถานศึกษาขั้นพื้นฐานยังพอจะมีทางออกคือการดำเนินการระดมทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้สามารถจัดการศึกษาต่อไปได้อย่างมีคุณภาพ

จากหลักการและเหตุผลสำคัญดังกล่าว โรงเรียนบ้านดงหลวงได้เห็นความสำคัญของการระดมทรัพยากร เพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพยากรทางการศึกษาทั้งที่เป็นเงิน และไม่ใช้เงิน เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการงานวิชาการ งานงบประมาณ งานบุคคล และงานบริหารทั่วไป ให้เพียงพอต่อการนำมาจัดการเรียนรู้ สนับสนุนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านดงหลวง ให้เป็นองค์กรที่มีคุณภาพ พัฒนาผู้เรียนตามเจตนารมณ์ของการจัดการศึกษา

๑.๒. วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อศึกษาองค์ประกอบและแนวทางการระดมทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านดงหลวง
- ๒) เพื่อสร้างรูปแบบการระดมทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านดงหลวง
- ๓) เพื่อทดลองใช้รูปแบบการระดมทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านดงหลวง

๑.๓. เป้าหมาย

เชิงคุณภาพ

มีทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านดงหลวง ทุกประเภททั้ง ทรัพยากรเงินทุนหรืองบประมาณ, บุคคล, วัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยี, ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง, แหล่งเรียนรู้ เพียงพอในการดำเนินงาน ของโครงการและ กิจกรรม พัฒนาคุณภาพนักเรียน ตามแผนปฏิบัติการ

เชิงปริมาณ

- ๑.) นักเรียนร้อยละ ๘๐ มีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น
- ๒.) นักเรียนร้อยละ ๘๐ มีค่าเฉลี่ยผลการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพิ่มขึ้น
- ๓.) ครูและบุคลากรทางการศึกษา ร้อยละ ๘๐ มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานในโรงเรียน
- ๔.) โรงเรียนได้รับทรัพยากรในการพัฒนาผู้เรียนอย่างเพียงพอ

องค์ประกอบที่ ๒ ด้านกระบวนการพัฒนางาน

๒.๑. วิธีดำเนินงาน

๒.๑.๑ ศึกษาองค์ประกอบและแนวทางการระดมทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านดงหลวง จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการสนทนากลุ่ม ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา

๒.๑.๒ สร้างรูปแบบการระดมทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านดงหลวง

วิธีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาที่เป็นตัวเงิน และไม่ใช้ตัวเงิน ทรัพยากรเพื่อการศึกษาที่เป็นเงิน มีการดำเนินงานสรุป เป็น ๓ ระยะ คือ

๑) ขั้นก่อนดำเนินการ ได้แก่ การกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการระดม การวางแผน และเตรียมการระดม ทั้งการจัดหาผู้รับผิดชอบ การกำหนดกลุ่มเป้าหมายในการระดม การจัดทำ โครงการ การประสานการดำเนินงาน และการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์อย่างหลากหลาย

๒) ขั้นดำเนินการ ได้แก่ การดำเนินงานตามกิจกรรมที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ ที่เป็นไปตาม วัตถุประสงค์และบริบทของสถานศึกษานั้นๆ เช่น การจัดทำหนังสือขอรับบริจาคเป็นการเฉพาะ การจัดทอดผ้าป่า การแข่งขันกีฬา การจัดเลี้ยง การจัดชุมนุมศิษย์เก่า การจัดการแสดงของนักเรียนในวาระต่างๆ การจัดพบปะสังสรรค์ระหว่างครูและผู้ปกครอง การจัดแสดงดนตรีการกุศล ฯลฯ

๓) ขั้นหลังดำเนินการ ได้แก่ การประกาศเกียรติคุณผู้สนับสนุน การสรุป และรายงานผล การระดม ทรัพยากรให้ผู้สนับสนุนและประชาชนทั่วไปทราบ

๒.๑.๓ ทดลองใช้รูปแบบการระดมทรัพยากรทางการศึกษา โดยรูปแบบ BRTE Model

ภาพประกอบ ๑ BRTE Model

การระดมทรัพยากรในสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญในการสร้างความสำเร็จและพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริบทของการสร้างความเชื่อมั่น เชื่อมือ เชื่อถือ และเชื่อใจ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยเสริมสร้างบรรยากาศการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้กระบวนการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพครบวงจรของเดมมิ่ง (PDCA) เป็นฐานในการดำเนินงาน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ P : Plan (วางแผน)

๑. **ความเชื่อมั่น (Belief in Potential and Goals)** หมายถึงการสร้างความมั่นใจให้กับบุคลากรในสถานศึกษา ว่าผู้บริหารมีความสามารถในการนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จ การแสดงออกถึงความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ที่มีอยู่ จะทำให้ผู้ร่วมงานรู้สึกมั่นใจในทิศทางและการตัดสินใจของผู้บริหาร

ขั้นตอนที่ ๒ D:Do (ปฏิบัติ)

๒. **การเชื่อมือในบุคลากรและชุมชน (Reliance on Team and Community)** คือการแสดงให้เห็นถึงความสามารถและฝีมือของผู้บริหารผ่านการกระทำจริง โดยการทำงานอย่างกล้าหาญและเด็ดเดี่ยว ทำให้ผู้ร่วมงานเห็นถึงความสำเร็จที่เกิดขึ้นจริง ซึ่งจะช่วยสร้างความเชื่อถือในผู้บริหาร

ขั้นที่ ๓ C: check (ตรวจสอบ)

๓. **การสร้างที่น่าเชื่อถือ (Establishing Credibility through Transparency)** เกิดจากการสร้างความน่าเชื่อถือในตัวผู้บริหาร โดยอิงจากการรักษาคำพูด การตรงต่อเวลา และการปฏิบัติตามสัญญาที่ให้ไว้ การมีพฤติกรรมที่สอดคล้องกันระหว่างคำพูดและการกระทำจะช่วยเสริมสร้างความเชื่อถือในสายตาของบุคลากร

ขั้นที่ ๔ A:Action (การดำเนินงานให้เหมาะสม)

๔. **การเชื่อใจในเครือข่ายและผู้สนับสนุน (Trust in Partners and Supporters)** หมายถึงการสร้างความไว้วางใจในตัวผู้บริหาร โดยการแสดงออกถึงความสุจริตใจ ความโปร่งใส และการรักษาความลับ ซึ่งจะทำให้บุคลากรรู้สึกปลอดภัยในการทำงานร่วมกัน

การสร้างความเชื่อมั่น เชื่อมือ เชื่อถือ และเชื่อใจ เป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยส่งเสริมบรรยากาศในการระดมทรัพยากรในสถานศึกษา เมื่อบุคลากรรู้สึกมั่นใจและไว้วางใจในผู้บริหาร จะนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ดีในการพัฒนาสถานศึกษาและสร้างความสำเร็จในองค์กรอย่างยั่งยืน

วิธีการระดมทุนการศึกษาของโรงเรียน สามารถดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

- ๑) ศึกษาความต้องการจำเป็นในการได้รับทุนการศึกษาของผู้เรียน
- ๒) ระดมความเห็น และการคิดร่วมกันจากบุคลากรภายในสถานศึกษา
- ๓) จัดตั้งคณะกรรมการ / คณะทำงานเพื่อการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
- ๔) จัดทำโครงการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
- ๕) กำหนดโครงสร้างและส่วนงานที่ต้องทำหน้าที่ประสานการดำเนินงาน
- ๖) ประสานการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง
- ๗) จัดกิจกรรมการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาตามแผนงานและโครงการที่กำหนด
- ๘) ติดตามและประเมินผลการระดมทุนการศึกษาร่วมกัน
- ๙) ร่วมกันแก้ปัญหา (ถ้ามี) ที่เกิดขึ้นจากการระดมทุนการศึกษา
- ๑๐) สรุปและรายงานผลการดำเนินงานระดมทุนการศึกษา

องค์ประกอบที่ ๓ ด้านผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานตามผลงาน

๓.๑. ผลลัพธ์ด้านทรัพยากรทางการศึกษา

ที่เป็นเงิน ได้แก่

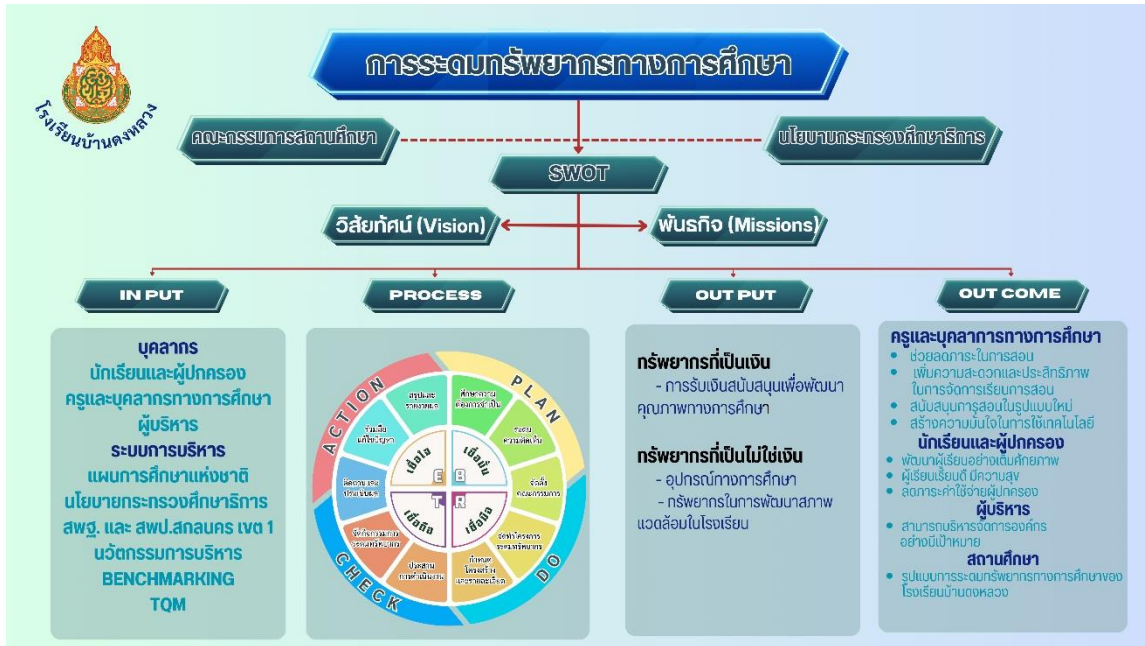
ที่	ทรัพยากรที่ได้รับการระดมทุน	จำนวนเงิน (บาท)	หน่วยงานที่สนับสนุน
๑	ค่าจ้างครูอัตราจ้าง ๒ คน เป็นระยะเวลา ๕ ปี	๖๐๐,๐๐๐	ผ้าป่าโรงเรียน
๒	ระดมทรัพยากรจัดทำอาคารเรียนอนุบาล	๘๐๐,๐๐๐	ผ้าป่าโรงเรียน
๓	รับมอบเงินบริจาคเพื่อพัฒนาการศึกษา	๑๓๐,๐๐๐	วัดป่าบึงหวาย
๔	รับงบประมาณโครงการกองทุนส่งเสริมสุขภาพ	๒๒,๙๐๐	อบต.บึงหวาย
๕	งบสนับสนุนการจัดโครงการพัฒนาการเจริญเติบโต และส่งเสริมพัฒนาบุคลิกภาพ	๒๕,๐๐๐	ชุมชนและผู้ปกครอง
๖	ระดมทรัพยากรจัดทำอาคารเรียนอนุบาล	๘๐๐,๐๐๐	ผ้าป่าโรงเรียน

ที่ไม่ใช่เงิน ได้แก่

ที่	ทรัพยากรที่ได้รับการระดมทุน	จำนวนเงิน (บาท)	หน่วยงานที่สนับสนุน
๑	คอมพิวเตอร์ จำนวน ๒๐ เครื่อง	๕๐๐,๐๐๐	ชุมชนและผู้ปกครอง
๒	SMART TV จำนวน ๑๕ เครื่อง	๒๕๐,๐๐๐	วัดป่าบึงหวาย
๓	จัดทำระบบระบายน้ำเสียในโรงเรียน	๑๐๐,๐๐๐	วัดป่าบึงหวาย
๔	สร้างอาคารจอดรถนักเรียนและครู	๑๕๐,๐๐๐	ชุมชนและผู้ปกครอง
๕	ต่อเติมปรับปรุงวิสัยทัศน์หน้าอาคารประถมศึกษา ปีที่ ๑-๓	๓๐๐,๐๐๐	ชุมชนและผู้ปกครอง
๖	รับมอบถนนหน้าอาคารประถม	๑๕๐,๐๐๐	วัดป่าบึงหวาย
๗	รับมอบระบบโซล่าเซลล์มูลค่า	๘๐๐,๐๐๐	บริษัท เวลฟิชอินเตอร์เทรต จำกัด
๘	รับมอบห้องน้ำนักเรียนและห้องน้ำครู	๕๐๐,๐๐๐	วัดป่าบึงหวาย
๙	รับมอบวัสดุครุภัณฑ์พัฒนาโรงเรียน	๓๐๐,๐๐๐	บริษัท โกลบอลเฮ้าส์
๑๐	ห้องประชุมโรงเรียน	๒๐๐,๐๐๐	ชุมชนและผู้ปกครอง
๑๑	กระเบื้องปูพื้นอาคารเรียนมัธยม	๓๐๐,๐๐๐	ชุมชนและผู้ปกครอง, วัดป่าบึงหวาย

๓.๒ รูปแบบการระดมทรัพยากรทางการศึกษาโรงเรียนบ้านดงหลวง

ภาพประกอบ ๒ การระดมทรัพยากรทางการศึกษา

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการใช้รูปแบบการระดมทรัพยากรทางการศึกษาโรงเรียนบ้านดงหลวง ได้แก่

- ๑) กลยุทธ์ด้านบุคคล ได้แก่ ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำ ทั้งด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล และพฤติกรรมการบริหารจัดการ
- ๒) ด้านองค์กร โดยการกำหนดโครงสร้างส่วนงานรับผิดชอบและการประสานงาน การมอบหมายภารกิจเพื่อการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตามความถนัดของแต่ละบุคคลและองค์กร
- ๓) ด้านเทคโนโลยีและการสื่อสาร โดยการพัฒนาเทคโนโลยีและนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสื่อสารการระดมทรัพยากร เพื่อให้การระดมทรัพยากรเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างหลากหลาย รวดเร็วและทันเหตุการณ์
- ๔) ด้านการจัดการ ได้แก่ การวางแผนการดำเนินงาน การยึดหลักการมีส่วนร่วม การสร้างความสัมพันธ์ที่ดี การให้อำนาจและกระจายอำนาจในการบริหารจัดการ การประชาสัมพันธ์และสร้างความเข้าใจอันดีกับ ผู้สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษา จัดสรรทรัพยากรอย่างทั่วถึงตามความจำเป็น การควบคุมการปฏิบัติ งานด้วยแผนงานหรือโครงการ การเสริมสร้างประสิทธิภาพการดำเนินงาน การกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และ รายงานตลอดจนการประกาศเกียรติคุณและยกย่อง

ทั้งนี้ มีปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ดังนี้คือ ภาวะผู้นำของ ผู้บริหาร การวางแผนที่ดี การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน การมีบุคคล องค์กรและหน่วยงานสนับสนุน การบริหารจัดการที่ดี การประชาสัมพันธ์ที่ดี และการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

จากการระดมทุนทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนบ้านดงหลวงเป็นกลไกที่สำคัญในการลดภาระงานในหลายด้าน สำหรับครู การมีทรัพยากรที่เพียงพอช่วยให้พวกเขามุ่งเน้นไปที่การสอนและพัฒนานักเรียนได้มากขึ้น ในขณะที่ผู้เรียนจะได้รับอุปกรณ์และสวัสดิการที่ดีขึ้น ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพการเรียนรู้ และด้านผู้บริหาร การมีทรัพยากรสนับสนุนช่วยให้สามารถบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น และการระดมทุนยังช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและองค์กรต่าง ๆ ทำให้สามารถพัฒนาโครงการการศึกษาที่ตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนและชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน.